

sněmovní volební model

červen 2018 (sběr 25. května – 26. června 2018)

M E D I A N

metodika volebního modelu

Společnost MEDIAN kontinuálně vydává nezávislý **volební model pro volby do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR**. Důležitými metodickými aspekty našeho modelu je, že:

- Náš vzorek je **reprezentativní nejen z hlediska základních sociodemografických proměnných, ale i podle dalších ukazatelů výrazně ovlivňujících volební preference** (věk x vzdělání, věk x velikost obce, pracovní status). Zajištěna je i reprezentativita z hlediska minulého volebního chování respondenta (volby do PSP 2017).
- **Volební model nezanedbává respondenty, kteří váhají mezi několika stranami**, jako „nerozhodnuté“, ani je nenutí do výběru jedné strany, který může být nestabilní a specifický. U váhajících respondentů je zohledněna možnost, že mohou s nižší pravděpodobností volit i další vážně zvažované strany.
- **Konstrukce volebního modelu zohledňuje míru přesvědčení o volební účasti**. Respondent, který si je v měsících před volbami jistý účastí u voleb má reálně vyšší pravděpodobnost, že se voleb skutečně zúčastní, než lidé účastí nejistí. Roli v reálné účasti hraje rovněž to, zda se účastnil minulých voleb. Tato zjištění z existujících panelových výzkumů jsou v modelu zahrnuta.
- **Výzkum prochází striktními kontrolami** při nichž jsou mimo jiné **poslouchány záznamy CAPI rozhovorů všech zúčastněných tazatelů**, takže je vyloučeno falšování rozhovorů.
- **Výzkum nově redukuje riziko vychýlení face-to-face sběrů dat k usedlejšímu a zastižitelnějšímu respondentům**, a to pomocí několika opatření: a) část respondentů nezastižitelných osobním sběrem je dotázána online (cca 5–10 % vzorku), b) vážením v datech zajišťujeme reprezentativitu v aspektech, v nichž se podle naší analýzy mohou odchýlovat osobní sběry dat od populace (kombinace velikosti obce a věku / vzdělání, minulé volební chování).
- **Metodika volebního modelu byla aktualizována na základě zkušeností z voleb 2017 a z panelového výzkumu CHPS**. Popis jednotlivých opatření naleznete na straně 13.

Upozornění: Sběr se konal v době jednání ČSSD a ANO o nové vládě. Kauza s (ne)jmenováním Miroslava Pocheho (ČSSD) či kontroverze o střetu zájmů a kvalifikaci Taťány Malé (ANO) však byly medializovány až v druhé polovině sběru. Nemusely se tak do podpory stran plně projevit.

metodika výzkumu

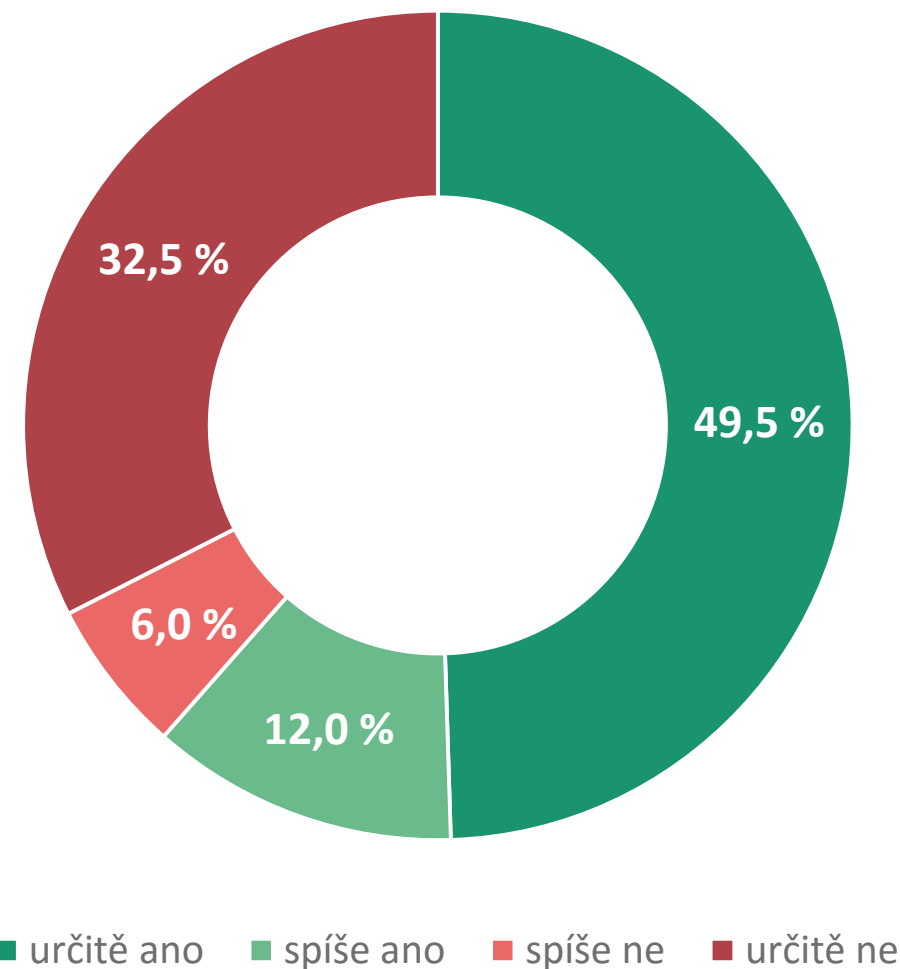
Velikost vzorku	1 141 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	25. května – 26. června 2018 (střední den sběru = 10. 6. 2018)
Metoda sběru dat	osobní dotazování vyškolenými tazateli s využitím laptopů (CAPI) dotazování nezastižitelných skupin online CAWI (5–10 % vzorku)
Heterogenita vzorku	sběr rozhovorů provádělo více než 70 tazatelů ve více než 60 okresech ČR
Výběr respondentů	kvótní výběr v náhodně vybraných oblastech ČR
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci ČR 18+ podle: <ul style="list-style-type: none">• základních sociodemografických proměnných (kraje, věku, pohlaví, vzdělání, velikosti obce)• věk x vzdělání, věk x velikost obce, vzdělání x velikost obce• pracovní status respondenta• volební chování ve volbách do Sněmovny v roce 2017
Kontroly	výzkum je kontrolován pomocí náslechů CAPI nahrávek rozhovorů a zpětným oslovováním respondentů
Realizátor a zadavatel	nezávislý výzkum realizuje společnost MEDIAN, s.r.o. (člen SIMAR) bez zadavatele

volební účast

deklarovaná volební účast

červen 2018

Účast u hypotetických voleb do Poslanecké sněmovny v současnosti avizuje 61,5 % respondentů. To by znamenalo shodnou účast jako při volbách do Sněmovny v roce 2017. O účasti jsou více přesvědčeni starší respondenti, respondenti s vyšším vzděláním a lidé s vyšším příjmem. Naopak s účastí váhají mladší lidé a lidé bez maturity.

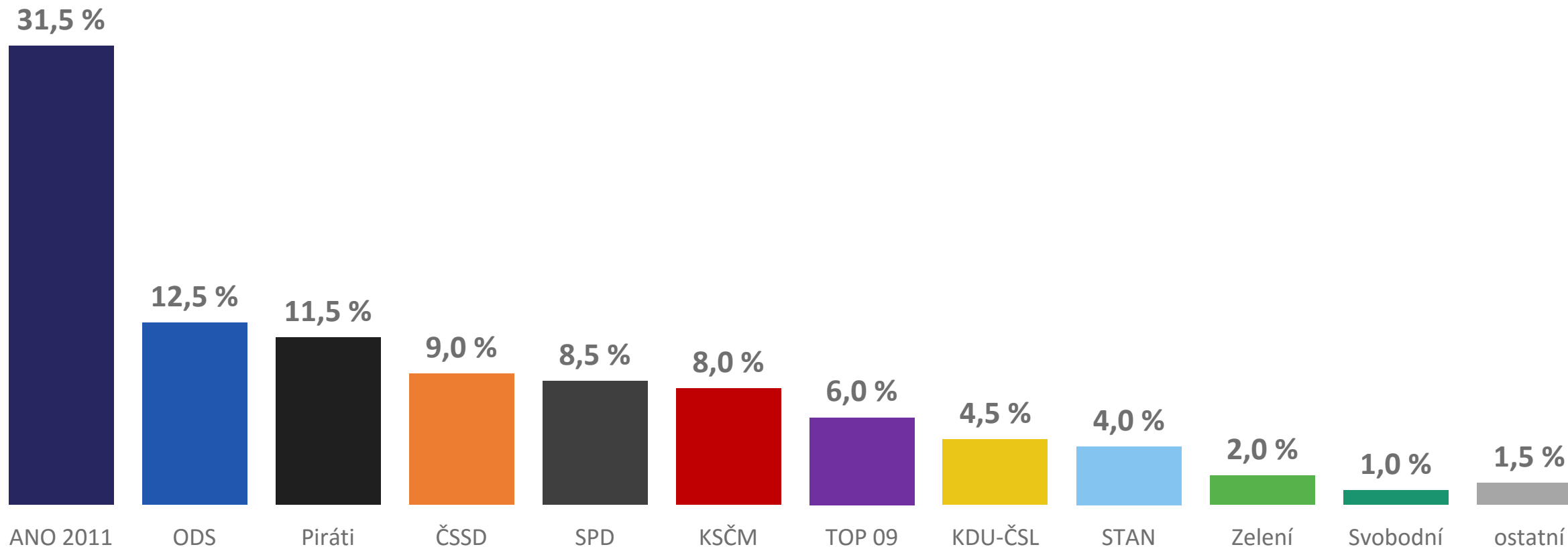
Q01. Pokud by se nyní konaly volby do Poslanecké sněmovny, šel/šla byste volit?

N = 1 141 respondentů (18 a více let), % respondentů

volební model

sněmovní volební model

červen 2018

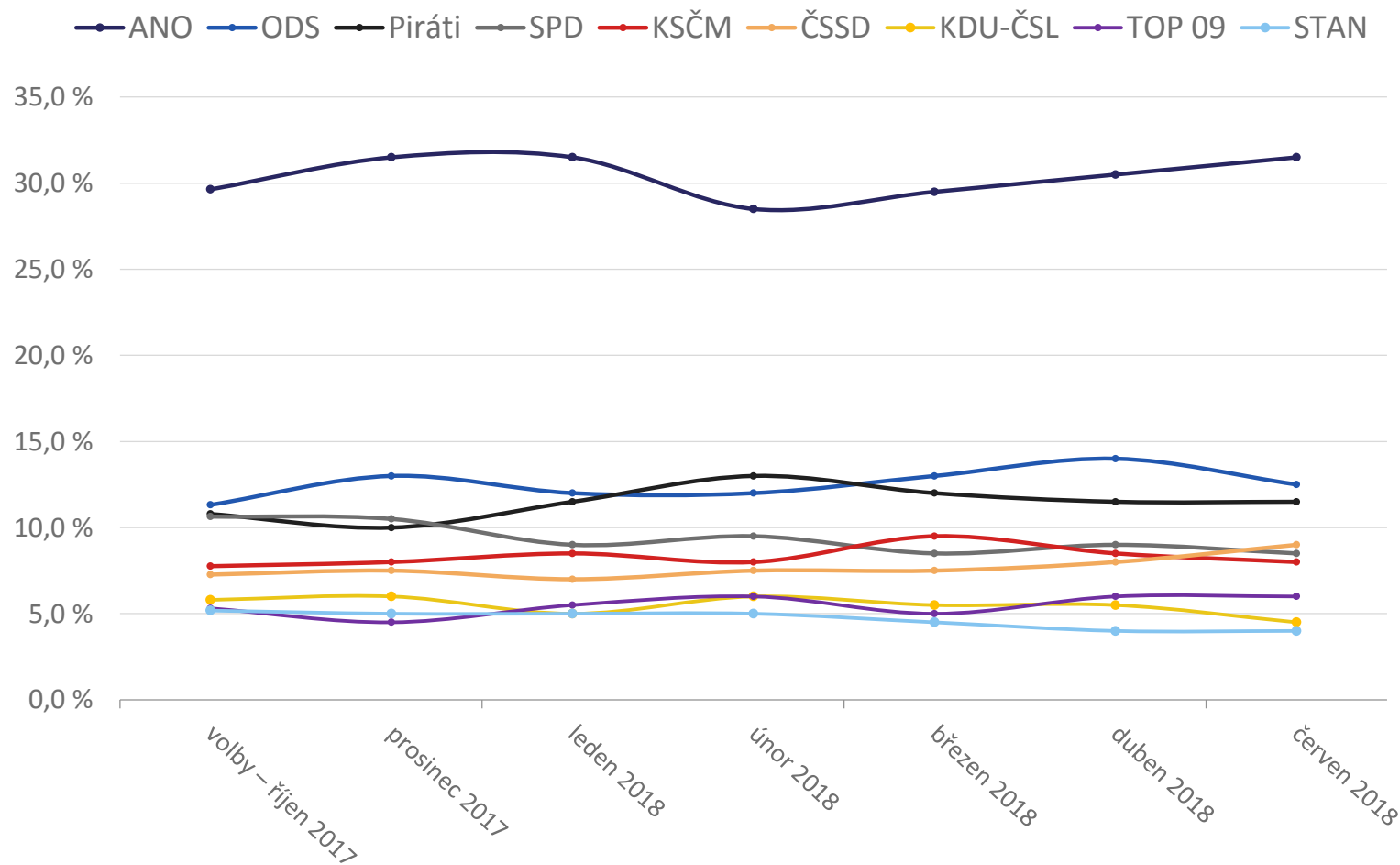
Volební model zobrazuje odhad nejpravděpodobnějšího rozvržení podpory stran v hypotetických volbách do Sněmovny, pokud by se konaly v době dotazování. Volební model zohledňuje odlišnou míru pravděpodobnosti účasti respondentů u voleb. U rozhodnutých voličů model zahrnuje hlavní preferovanou stranu, u váhajících zahrnuje všechny zvažované strany s intenzitou, která zohledňuje sílu příklonu k jednotlivým stranám.

Do volebního modelu vstupují respondenti, kteří nevyklučují účast ve volbách (N=780). Do grafu jsou samostatně zahrnuty kandidující strany s aktuálním ziskem minimálně 1 % v modelu. Předpokládané zisky stran jsou zaokrouhleny na půl procenta. STATISTICKÁ ODCHYLKA činí +/- 0,5 p. b. u malých stran až +/- 3,5 p. b. u největších stran.

vývoj volebního modelu volby 2017 – červen 2018

Hypotetické volby by v současnosti opět vyhrálo hnutí ANO – po mírném oslabení v únoru a březnu 2018 se stabilizuje okolo hranice zisku 30 % a jeho podpora by tedy mohla být srovnatelná s loňskými volbami. Podpora ODS naopak po dubnovém vrcholu (14 %) oslabila (na 12,5 %). Piráti po vrcholu z února 2018 stagnují kolem 11 %. Trend ztráty podpory lze sledovat u SPD – Tomio Okamura, která by nyní získala 8,5 % hlasů (10,6 % ve volbách).

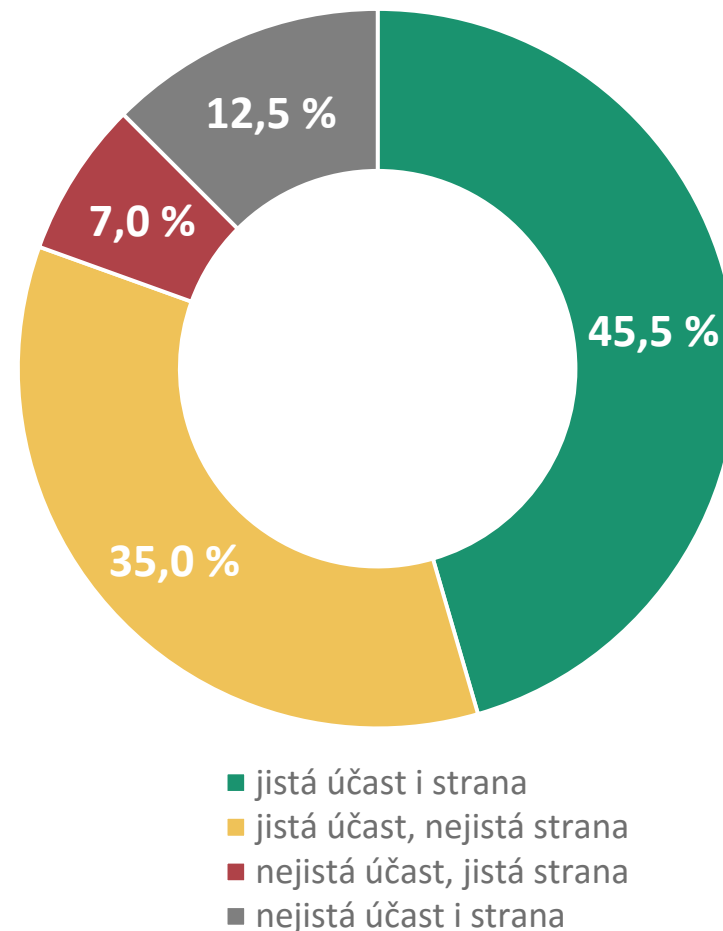
Lidovci, TOP 09 a Starostové ve volebním modelu od voleb oscilují okolo zisku 5 % a nelze s jistotou určit, která z těchto stran by se do Sněmovny dostala – v červnu však byla nejsilnější pozice TOP 09. Levicové strany ČSSD a KSČM se drží zhruba na zisku z říjnových voleb či jen mírně nad ním, přičemž posílila pozice ČSSD a oslabuje KSČM. Výzkum však probíhal majoritně během vyjednávání o nové vládě, ale před kontroverzí okolo (ne)jmenování Miroslava Pocheho (ČSSD).

**pevnost rozhodnutí,
volební jádra a potenciály stran**

pevnost rozhodnutí voličů nevyklučujících účast červen 2018

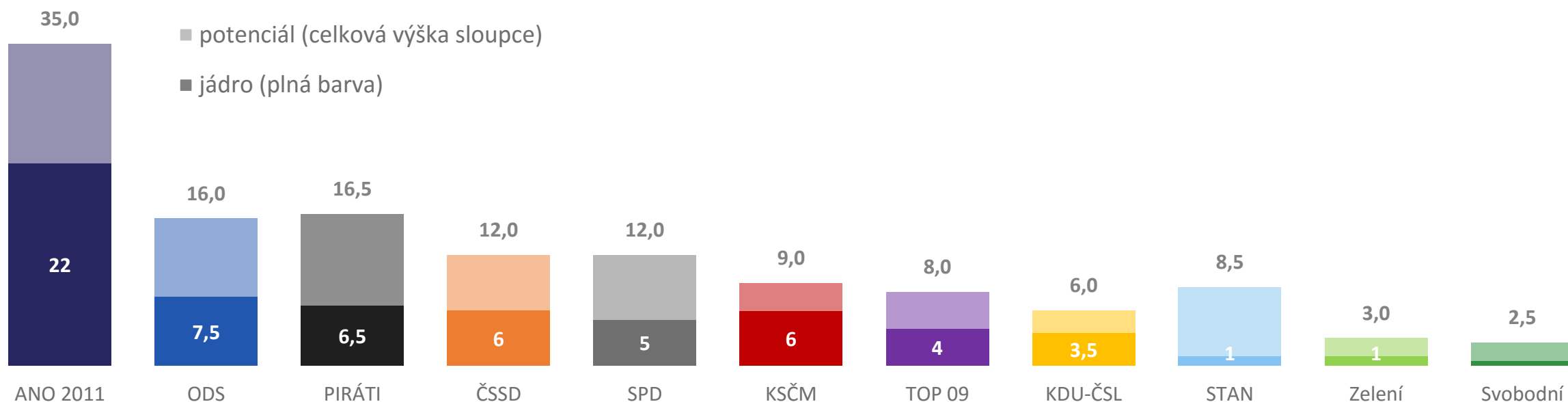
Jen 46 % respondentů, kteří nevyklučují účast u hypotetických voleb a mohli by tak do nich zasáhnout, si je jistých svým volebním chováním – tedy účastí i volenou stranou. Velká část (35 %) z potenciálních voličů si je jistých účastí, ale váhali by o volené straně. Každý osmý (12,5 %) si přitom není jistý ani účastí ani volenou stranou. Podpora stran se tak může dynamicky měnit. Díky nezakotvenosti voličů tedy ani není možno spekulovat, která ze stran se ziskem okolo 5 % by se nyní reálně dostala do Sněmovny.

volební jádra a potenciály stran

červen 2018

Nejvyšší volební potenciál má aktuálně hnutí ANO. V případě zisku všech voličů, kteří jeho volbu vážně zvažují a nevyklučují účast, by útočilo na zisk okolo 35 %. Zisk přesvědčených voličů by mu však stačil jen na zhruba 22 %. Volební potenciál ODS a Pirátů se pohybuje až okolo 16 %. Nicméně ODS má o něco větší jádro přesvědčených voličů než Piráti, jejichž voliči si často nejsou jisti účastí ani volenou stranou. To se promítá i do volebního modelu, který tyto faktory zohledňuje. Levicové strany KSČM a ČSSD mají přibližně stejně velké jádro voličů, avšak ČSSD vykazuje větší volební potenciál. Starostové jsou často stranou druhé volby – to se projevuje relativně vysokým potenciálem, díky němuž by strana mohla bojovat o vstup do Sněmovny.

VOLEBNÍ JÁDRO u každé strany ukazuje, kolik % hlasů by aktuálně získala, pokud by ji volili jen pevní voliči (jistí účastí i výběrem dané strany). **VOLEBNÍ POTENCIÁL** u každé strany ukazuje, kolik % hlasů by mohla aktuálně hypoteticky získat, pokud by ji volili všichni, kteří její volbu vážně zvažují a nevyklučují účast u voleb. Ukazatele **VOLEBNÍHO JÁDRA** a **POTENCIÁLU** je třeba chápat pro každou stranu odděleně. U každé totiž vytváří samostatný scénář nejhoršího a nejpříznivějšího možného finálního rozhodnutí voličů.

Strany jsou v grafu seřazeny podle pořadí ve volebním modelu. Zobrazeny jsou strany, které mají dlouhodobě volební potenciál min. 2 %. STATISTICKÁ ODCHYLKA činí +/- 1,5 p. b. u potenciálu malých stran až +/- 3 p. b. u potenciálu největších stran.

dotazník

Q01. Pokud by se nyní konaly volby do Poslanecké sněmovny, šel/šla byste volit?

1. Určitě ano
2. Spíše ano
3. Spíše ne
4. Určitě ne

Q02. Kterou stranu nebo hnutí byste nejspíše volil(a), pokud byste v současnosti šel / šla k volbám do Poslanecké sněmovny?

(Otevřená otázka – zápis spontánní odpovědi respondenta)

FILTR: Pokud uvedl stranu, kterou by volil (v Q02) a nevylučuje účast (Q01):

Q03. Představte si, že by se v horizontu jednoho měsíce opravdu konaly volby do Poslanecké sněmovny. Nakolik jste si jistý/á, že byste v případě své účasti volil(a) právě tuto stranu?

1. Zcela jistý/á - svoje rozhodnutí bych nezměnil(a)
2. Skoro jistý/á - muselo by se stát něco neočekávaného, abych rozhodnutí změnil(a)
3. Nepříliš jistý/á - rozhodnutí bych mohl(a) změnit
4. Vůbec si nejsem jistý/á - rozhoduji se na poslední chvíli

FILTR: Pokud vůbec není rozhodnut(a), koho volit (nevedl spontánně stranu v Q02), nebo si není zcela jistý vybranou stranou (Q03>1):

Q04. Můžete prosím uvést všechny strany, o jejichž volbě byste uvažoval(a)?

(Výběr z rotujícího seznamu stran a koalic – určení pořadí zvažovaných stran)

Q05. Kterou stranu nebo hnutí jste volil(a) při volbách do Poslanecké sněmovny, které proběhly v říjnu 2017?

(Výběr z rotujícího seznamu stran)

aktualizace volebního modelu po volbách PSP 2017

Poslední publikovaný předvolební model společnosti MEDIAN před volbami 2017 patřil ke třem nejpresnějším výzkumům publikovaným před volbami. Relativně přesně odhadl podporu stoupajících stran (Piráti, SPD), podporu pravicových a středopravých stran (ODS, TOP09, KDU-ČSL) i šanci Starostů dostat se do Sněmovny. Oproti volbám však měly v modelu vyšší podporu levicové strany a nižší podporu hnutí ANO. Tato odchylka byla z části dána přesunem starších voličů k ANO v posledním týdnu a výpadkem účasti levicových voličů. Ve výzkumech sbíraných osobním sběrem však také existuje riziko nadhodnocení usedlejších voličů. Existují také různé způsoby práce s deklarovanou volební účastí. Na základě detailní analýzy dat z předvolebních výzkumů MEDIAN a dat panelových výzkumů (CHPS, nezávislé výzkumy MEDIAN) jsme provedli následující optimalizaci ve výzkumu a tvorbě volebního modelu:

- Menší část vzorku je dotazována formou CAWI (online sběr). Jedná se o skupiny respondentů odmítající a špatně zastižitelné v osobním sběru. Tato část tvoří 5–10 % měsíčního vzorku, ale zvyšuje jeho heterogenitu a zásah výzkumu.
- Optimalizovali jsme odhad volební účasti – z realizovaných panelových výzkumů se ukazuje, že voleb se reálně účastní cca 95 % lidí, kteří jsou si dopředu účastí jisti. U ostatních výrazně závisí na deklaraci jistoty (spíše ano, spíše ne), ale také na tom, zda byli u posledních voleb. Náš model tato zjištění zohledňuje.
- Optimalizovali jsme metodiku vážení, tak aby pro dosažení plné reprezentativity zahrnovala i kombinaci ukazatelů velikost obce x věk/vzdělání a přesnější formu vážením na minulé volební chování.

Tato opatření byla testována na sběru, který probíhal před volbami do PSP 2017, a ukazují možnost snížení absolutní průměrné odchylky u strany z 2,1 procentního bodu (publikovaný výzkum) na zhruba 1,6–1,7 procentního bodu (aplikovaná metodika).

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

[SIMAR](#)

[ESOMAR](#)

[TGI Network](#)

American Marketing Association

kontakt

Daniel Prokop
608 333 902
daniel.prokop@median.cz

MEDIAN, s. r. o.
Národních hrdinů 73
190 12 Praha 9
www.median.cz
225 301 111